

de istorie din Tg. Mureș și de Muzeul de istorie din Harghita.

Au lucrat, în două serii, elevii claselor mari din Odorhei și Vlăhița. În primele zile au ridicat puncte peste apa Virghișului, au construit căi de acces spre peșteri, și-au insușit instrucțial privind tehnica securității în condițiile de cercetare în peșteră, și, felul în care s-a desfășurat întreaga activitate a dovedit remarcabilă lor seriozitate. Cele două peșteri (din cele 40 cîte sunt la Merești) au început cercetări în cele două pomenite mai sus) au păstrat bogate mărturii de cultură materială și spirituală, aparținind comunităților care au locuit în această zonă, începînd cu sfîrșitul paleoliticului și pînă în secolul al XVIII-lea.

Arheologul Lucian Roșu, conducătorul științific al santierului de la Merești, ne-a împărtășit concluziile sale privind experiența muncii cu elevii.

„Participarea directă a tinerilor la aceste cercetări are rezultate pozitive concrete atât pentru elevi cît și pentru lucrările de cercetare. Cercetarea arheologică pe santier reclamă pasiune, dar obligă prin excelență la multă atenție și grijă. Colaboratorii noștri elevi au lucrat cu matură seriozitate. În cadrul unui schimb de păreri pe care l-am avut cu tov. Fabian, primul secretar al Comitetului județean U.T.C. Harghita, am ajuns cu toții la concluzia că această prețioasă colaborare trebuie continuată, cu un plus de atenție în organizarea mai din timp a recrutării elevilor, în raport cu cunoștințele lor de istorie și cu preocuparea lor de a-și îmbogățî aceste cunoștințe.

Ne bucurăm, de asemenea, că au fost ciști-gați toți elevii prezenti pe santier, pentru cauza dreaptă a ocrotirii monumentelor naturii.

Intr-o din zile s-a făcut cu elevii o vizită în cea mai mare dintre peșteri, — Peștera Tătarilor, sub conducerea unui specialist de științele naturii. Copiii au fost impresionați de urmele unor adesea multilări săvîrsite de turisti ignoranți, care au distrus formațiile de peșteră, au scrielit perechi, au săpat fundul peșterii „în goană după aur”.

Credem că este necesar ca — alături de noi și de Comisiunea Monumentelor Naturii — Secția de propagandă a O.N.T. să desfășoare o amplă activitate de popularizare științifică, să facem cunoscută și înțeleasă importanța monumentelor naturii și istorice care sunt, în același timp, și importante obiective turistice.

Pe santierele la care participă elevii se va forma, cu timpul, o puternică și sănătoasă opinie, sprijinul nostru cel mai direct și sigur în preocuparea permanentă de ocrotire a monumentelor naturii și a vestigiilor istorice“.

CÎT MAI MULTĂ

PIONIERI ȘI ȘCOLARI

— PRIETENI

AI MUZEELOR

Prof. N. CONSTANTINESCU

Comisia metodică a Consiliului Național
al Organizației Pionierilor

Instruirea și educarea copiilor reprezintă o problemă de importanță majoră, pentru viitorul națiunii noastre socialiste. „*In scoli învață azi generațiile care vor duce mai departe făclia progresului material și spiritual al României, cei care vor desăvîrși înfăptuirea telurilor căror își consacrad azi forțele și energia întregul nostru popor*“*.

Copilul se dezvoltă și se formează sub influența a numeroși factori educativi în cadrul căroroșcăola, familie, organizația pionierilor, dețin un loc hotărîtor. Aceasta nu diminuează cu nimic misiunea și răspunderea pe care o

* Nicolae Constantinescu: *Cuvînt rostit la Consiliul de instruirea pentru constituirea Consiliului Național al Organizației Pionierilor din Republica Socialistă România*.

au alte instituții extrașcolare și organisme sociale, care sănătatea să-și aducă contribuția la educarea comunismului a generației tinere.

În cadrul acestor factori un rol de seamă revine și muzeelor.

Muzeele, indiferent de zestrea pe care o posedă și profilul pe care-l au, indiferent de nivelul la care sunt organizate, au menirea să-și aducă aportul la lărgirea orizontului intelectual al elevilor, la înțelegerea și aprofundarea cunoștințelor dobândite în cadrul lecțiilor, la îmbogățirea lor și la legarea noțiunilor teoretice de practică, la formarea concepției științifice despre lume și viață. În același timp, muzeele oferă un cadru prielnic de educare estetică și morală a pionierilor și școlarilor, înlesnindu-le cunoașterea comorilor spirituale ale neamului, a trecutului și tradițiilor de luptă ale poporului nostru, a realizărilor obținute în edificarea ordinării socialiste.

Statutul unităților și detașamentelor de pionieri din patria noastră precizează că Organizația Pionierilor „*și ajută pe elevi să-și lărgescă orizontul cultural, le dezvoltă inițiative, interesul pentru știință, tehnică, artă și literatură*“.

În însăptuirea acestor cerințe au de spus un cuvânt și muzeele. De altfel, atât în timpul anului școlar, cit și în perioada vacanțelor, în programele de activitate ale unităților și detașamentelor de pionieri figurează și preocupările muzeistice. Și cind spunem acest lucru nu avem în vedere numai vizitarea muzeelor ci și participarea unor grupuri de pionieri, alături de specialiști, la diferite săpături arheologice, înființarea în școli a unor cercuri de științele naturii, arheologice, numismatică, filatelia, prietenii ai muzeelor ca și încercările de a organiza, acolo unde condițiile permit, incepături de colecții.

Preocupările muzeistice ale pionierilor și școlarilor sint stimulante începînd din acest an de acțiunea republicană „Căutătorii de comori“, inițiată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministerul Învățămîntului și Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă.

Așa după cum se arată în primul capitol al Regulamentului, această acțiune își propune drept scop „*educarea patriotică a pionierilor și școlarilor printr-o cunoașterea trecutului de luptă al poporului nostru, a frumuseții și bogăților finitului naște, în vederea stimulării preocupărilor muzeistice în școlile de cultură generală, precum și în vederea finalizării muncii cercurilor și antrenării copiilor într-o activitate permanentă, îndeosebi în perioada vacanțelor școlare*“.

În prezent, în întreaga țară funcționează aproximativ 100 de muzeu școlare. Există însă convinsarea că într-un viitor apropiat numărul

acestora va crește în mod considerabil datorită noului cadru organizatoric creat, spiritului de investigație, al copiilor, entuziasmului și pasiunii comandanților de pionieri, condițiilor și posibilităților oferite de specificul fiecărui județ, colaborării cu comitetele județene de cultură și artă și sprijinului nemijlocit și multilateral acordat de muzeele locale.

Piecare oraș, piecare comună sau sat are o istorie proprie, un anumit specific etnografic sau folcloric, oferă surse pentru colecționarea de documente, scrisori, fotografii, obiecte de artizanat și uz casnic, unelte de muncă, cusături și țesături cu motive naționale, obiecte de interes arheologic cu valoare documentară sau artistică.

Cit de nelimitate sunt posibilitățile în acest sens, o dovedește muzeul școlar din comuna Maieru, jud. Bistrița-Năsăud, care este organizat pe cinci secții, cuprinde mii de exponate și se bucură de prezență a numeroși vizitatori din întreaga țară, ca și Muzeul Școlii generale nr. 8 din Galați, care posedă valoroase colecții adunate cu migală și orfindute cu gust.

Cu prilejul unor investigații, am putut să ne convingem că elevii cu preocupări muzeistice își insușesc cu mai multă ușurință cunoștințele de istorie, au un cimp mai larg de reprezentări, înțeleg mai bine esența unor fenomene sociale, manifestă un interes sporit față de anumite discipline și domenii de activitate. Totuși, în momentul de față, numărul pionierilor și școlarilor cu astfel de preocupări este încă mic. Este mic și datorită faptului că în școli nu se desfășoară o propagandă muzeistică corespunzătoare, iar educatorii nu înțeleg, uneori, avantajele pe care le prezintă activitatea muzeistică și modul în care ea poate sprijini buna desfășurare a procesului de instrucție și educație.

Pentru evitarea acestor curențe, credem că este necesar să se intensifice preocupările în direcția apropierea copiilor de muzeu, a familiarizării acestora cu muzeele. Copiii trebuie să cunoască bine muzeele, patrimoniul acestora, semnificația exponatelor care ilustrează natura, istoria, creația populară și artistică locală.

Vizitele la muzeu se organizează, de obicei, de către invățători și profesori cu sprijinul specialiștilor, înainte sau după predarea unor lecții, a unor capitoale din manualele școlare, în preajma unor recapitulări sau după acestea. Cu acest prilej, profesorii sau personalul de specialitate din muzeu pot veni cu explicații suplimentare în măsură să adincedă și să consolideze cunoștințele dobândite de elevi, să-i facă să înțe-

leagă mecanismul evoluției sociale, cauzele unor evenimente importante și semnificația fenomenelor studiate.

Desigur că orice vizită trebuie să fie programată în funcție de un anumit scop și să se desfășoare metodic. Vizitele care au un scop pur didactic vor avea o problematică restrinsă și se vor desfășura cu elevi de aceeași vîrstă sau de vîrstă apropiate. Cu acest prilej se va vizita o anumită secție a muzeului, insistindu-se asupra problemelor care-i interesează pe elevi în mod deosebit. În astfel de situații este absolut necesar ca profesorii care însoțesc elevii să poarte discuții prealabile cu personalul de specialitate al Muzeului, să-i comunice scopul vizitei.

Dar vizitarea muzeelor se poate face și cu prilejul unor evenimente, sărbători, comemorări. De data aceasta vizitele urmăresc o problematică mai largă și antrenează mase mari de elevi. În astfel de imprejurări copiii vor fi grupați pe vîrstă, iar explicațiile nu trebuie să depășească puterea de înțelegere și interpretare a acestora.

După părerea noastră, sunt binevenite și dau rezultate vizitele organizate cu pionierii și școlarii, din diferențele cercuri și formații, la muzeele care au un profil similar cu cel al cercurilor frecventate de elevi.

Astfel, am avut prilejul să întâlnesc membrii unui cerc de muzică întreținându-se cu directorul muzeului „George Enescu” și audind înregistrările din opera marelui compozitor, interpret, dirijor și pedagog, după cum, de asemenea, am întâlnit membrii unui cerc de pictură venind zile în sir, în grup sau individual, la Muzeul „Theodor Aman” pentru a privi, a înțelege și a-și întocmi diferite schițe după opere de artă.

La fel de bine, credem, membrii cercurilor tehnice din școli pot vizita Muzeul tehnic, după cum membrii cercurilor literare pot vizita unele din casele memoriale existente în țară.

În timpul vacanțelor, pentru elevi se organizează numeroase tabere, drumeții, excursii, expediții. Cu acest prilej, pionierii și școlarii străbat cu trenurile, autobuzele, cu vapoarele sau pe jos sute și mii de kilometri. Pe traseele străbătute se întâlnesc multe muzeu, iar ocazia de a le vizita nu trebuie scăpată.

Numai după ce elevii încep să se familiarizeze cu muzeele, numai după ce simt nevoia să revină și singuri, pe acolo pe unde au fost însoțiti de ghizi, profesori, comandanți, se poate trece la antrenarea copiilor în colecționarea de exponate necesare înființării muze-

elor școlare. Aceasta este o preocupare antrenantă pentru elevi, în măsura în care li se explică, de la bun început, clar și convingător, ce se urmărește prin înființarea de muzeu sau colțuri muzeistice și cum pot ei sprijini această acțiune.

Trebue expuse copiilor criteriile științifice elementare ale determinării unor obiecte, a întocmirii unor inventare care să cuprindă datele exponatelor. Aceste lucruri sunt obligatorii, deoarece, desprins din mediul său (descoperiri întimplătoare în cazul vestigiilor arheologice, familia tărâului în cazul obiectelor etnografice etc.) și pierzindu-se datele privind proveniența obiectului, acesta își poate pierde întreaga valoare muzeistică. În felul acesta, acțiunea de colecționare ar duce la pierderea unor preioase mărturii, dăunind muncii de cercetare desfășurate de specialiști. Copiii trebuie învățați să respecte și să ocrotească monumentele naturii și monumentele istorice, patrimoniul muzeistic. Judging organizată, acțiunea de organizare a colecțiilor școlare va dezvolta în rîndurile copiilor sentimentul de responsabilitate pentru frumusețile naturale și pentru creațiile populare, pentru mărturiile istorice ale poporului nostru. Iată de ce insistăm ca acțiunea de stringere și de expunere a unor obiecte muzeistice în cadrul colecțiilor școlare să fie făcută cu sprijinul muzeelor, conform unor rigori științifice; copiii trebuie să aibă conștiința faptului că activitatea lor se încadrează într-o mare și nobilă muncă de cunoaștere a tezaurului științific și cultural-artistic al țării noastre.

Organizarea pionierilor trebuie să manifeste inițiativă, să dezvolte la elevi spiritul de investigație, să-i deprindă să cerceteze din documente și povestiri orale istoria comunei, a orașului, din cîntece, proverbe, strigături – poezia populară, din vase de ceramică, incrustări în lemn, unele de muncă, specificul etnografic și artistic al locului natal.

Nu mai procedind în acest fel vom antrena elevii într-o muncă utilă, vom contribui la educarea lor patriotică cetățenească și vom predă generațiilor viitoare încercările și incepăturile modeste ale unor preocupări menite să grăiască prin vreme despre viață, munca, lupta și istoria plină de frântări a neamului nostru.

Nu trebuie să se uite că istoria unora din marile muzeu de astăzi, apreciate în țară și peste hotare, a început într-o școală sau altă, din indemnul și munca pasionată a unor profesori și elevi entuziaști. Să continuăm aceste tradiții!